

ÅRSPLAN FOR 9. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Det gode liv	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud • Eleven har viden om historisk udvikling 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på, at nogle værdier og holdninger forbliver næsten uændret i lange perioder, mens andre ændres hurtigere • drøfte forklaringer på, hvad der skaber forandringer i værdier og holdninger 	Historie 9 Grundbogen side 8-51, Kopiside 1a-5		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan anvende principper for inddelingen af historien til at få et historisk overblik • Eleven har viden om principper for inddeling af historien 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • inddele historien efter mentalitetshistoriske principper • sammenligne mentalitetshistoriske principper for inddeling af historien med andre principper for inddeling af historien 				
Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder • Eleven har viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • belyse spørgsmål i kapitlet med brug af kilder • bruge de tilgængelige kilder til at afkode træk af tidens mentalitet 				

ÅRSPLAN FOR 9. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Det gode liv	Historiebrug Eleven kan forklare sam- spil mellem fortid, nutid og fremtid	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte • Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på historiske fortællinger, der sigter på at ændre vores adfærd og holdninger • analysere historiske fortællinger, der søger at påvirke samtidens adfærd og holdninger 			
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed • Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for, hvordan opfattelser af "det gode liv" påvirker egen og andres historiske bevidsthed • drøfte faktorer og aktører, der forsøger at definere opfattelsen af "det gode liv" i dag 			

ÅRSPLAN FOR 9. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Israel og Palæstina – konflikten uden ende?	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for Israel-Palæstina-konfliktens forudsætninger • historiefagligt diskutere aktører, der er ansvarlige for, at konflikten ikke er løst • fortælle om konfliktens konsekvenser for dagliglivet i Palæstina og Israel 	Historie 9 Grundbogen side 52-99, Kopiside 6-8a		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for konfliktens lokale, regionale og globale konsekvenser • drøfte lokale, regionale og globale aktørers interesser i at løse og/eller fastholde konflikten 				
Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger • Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • finde kilder, der belyser konflikten fra de forskellige parter side • drøfte mediernes billeder af konflikten • begrundet i kilder forklare kompleksiteten i konflikten Israel-Palæstina 				
Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenariers funktion 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • analysere scenarier for fredsforslag • ud fra et historisk perspektiv drøfte scenariernes muligheder og begrænsninger • udforme mulige fredsscenarioer og argumentere for dem historisk 				

ÅRSPLAN FOR 9. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Afrika – Europas nabo	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om konsekvenser af slavehandelen for Afrikas kulturer • gøre rede for forklaringer på imperialismen • gøre rede for imperialismens konsekvenser for Afrika 	Historie 9 Grundbogen side 100-143, Kopiside 9-13		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på imperialismens økonomiske, politiske, kulturelle konsekvenser for Europa • gøre rede for faktorer, der førte til afkoloniseringen • ud fra historiske sammenhænge forklare, hvorfor der er store forskelle på, hvordan afrikanske lande klarer sig 				
Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • afkode forskellige kildetyper om emnet • mundtligt og skriftligt underbygge tolkninger af kilder, der knytter sig til emnet 				
Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenariers funktion 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • arbejde kontrafaktisk med problemstillinger, der knytter sig til Afrikas historie (fx Hvad nu hvis de europæiske stormagter ikke havde underlagt sig Afrika som kolonier?) 					

ÅRSPLAN FOR 9. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	En hel verden?	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud • Eleven har viden om historisk udvikling 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre for, om indførelse af forskellige menneskerettigheder kan karakteriseres som kontinuitet eller brud • ud fra konkrete eksempler fagligt forholde sig til, om menneskerettigheder i praksis skabte forandring 	Historie 9 Grundbogen side 144-187, Kopiside 14-18		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • sætte kanonpunktet ”FN’s Verdenserklæring om Menneskerettigheder” i historisk kontekst • gøre rede for historiske udfordringer for stater med at overholde FN’s Verdenserklæring om Menneskerettigheder 			
		Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • afkode forskellige kildetyper om menneskerettigheder • mundtligt og skriftligt underbygge tolkninger af kilder, der knytter sig til menneskerettigheder 			

ÅRSPLAN FOR 9. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	En hel verden?	Historiebrug Eleven kan forklare sam- spil mellem fortid, nutid og fremtid	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte • Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på, at tilblivelsen af menneskerettigheder er sket i et samspil mellem fortidsfortolkning, nutidsforståelse og fremtidsforventning • drøfte eksempler på, hvordan forventninger til fremtiden bliver til i et samspil mellem fortidsfortolkninger og nutidsforventninger			